

NOVÉ NÁMĚTY TECHNICKÉ VÝCHOVY S OHLEDEM NA MEZIOBOROVÉ VZTAHY

NEW THEMES IN CRAFT WITH REGARD TO CROSS- CURRICULAR TOPICS

Čeněk Vladař

Abstrakt

Moje diplomová práce se zabývá novými náměty technické výchovy zohledňujícími mezioborovými vztahy. Tato kvalifikační práce je zaměřená vzhledem k mé aprobaci na druhý stupeň základní školy. Teoretická část se věnuje historii tohoto předmětu, vazbám na rámcový vzdělávací program, společnosti RAABE, projektu WOW, vymezení důležitých pojmů, jako je evaluace apod. V úvodu výzkumné části je probírán návrh výzkumu a velká část této kapitoly je věnována samotným evaluacím jednotlivých námětů.

Tyto náměty byly evaluovány na 7. základní škole a mateřské škole v Plzni, kde náš

realizační tým ve složení Mgr. Jan KROTKÝ, Ph.D., Mgr. Magdalena Tošnerová a já, Bc. Čeněk Vladař, odučil celkem 23 námětů. Nedílnou součástí jsou i průběžné výsledky projektu WOW, včetně jeho aktuálního stavu. V závěru práce jsou zmíněna východiska plynoucí z tohoto výzkumu, ale i celkové zhodnocení této pedagogické oblasti. Proces vzniku mé diplomové práce byl velmi zajímavý a věřím, že pro mnohé učitele a žáky budou náměty z projektu WOW přínosné.

Klíčová slova: Evaluace, WOW, Raabe

Abstract

My diploma thesis is dealing with new suggestions of technical education with consideration to interdisciplinary relations. Focus of my qualification work is based on my approbation to higher classes of elementary schools. The theoretical part is dealing with history of this subject, connections to general educational programme, RAABE company, project WOW, specification of important terms like evaluation etc. In the introduction of the research part the suggestion of the research is being dealt with and a large part of the chapter is dedicated to evaluation of individual suggestions itself. These suggestions were evaluated on the 7th elementary and nursery school in Pilsen, where our team of realization taught 23 suggestions together. The team was consisted of Mgr. Jan KROTKÝ, Ph.D., Mgr. Magdalena Tošnerová and myself, Bc. Čeněk Vladař. Continuous results are an inseparable part of the project WOW, including its current state. Solutions resulting from this research are mentioned at the end of the work, together with an overall evaluation of this educational field. The process of formation of my diploma work was very interesting and I believe that suggestions from the project WOW will be contributive for many teachers and students.

Key words: Evaluation, WOW, Raabe

1 NOVÉ NÁMĚTY TECHNICKÉ VÝCHOVY S OHLEDEM NA MEZIOBOROVÉ VZTAHY

1.1 ÚVOD

Tématem mé diplomové práce je evaluace nových námětů, určených pro výuku technické výchovy, které mají přesah i do ostatních předmětů v rámci druhého stupně základní školy. Tato kvalifikační práce vznikala pod záštitou slovenské pobočky německého nakladatelství Raabe. RAABE se v současné době úspěšně profiluje jako odborné pedagogické nakladatelství – specializuje se na vydávání odborných publikací a metodických příruček pro učitele a ředitele MŠ a ZŠ a nově také pracovních sešitů pro podporu rozvoje dětí. Konkrétně se jednalo o projekt WOW – WORLD OF WORK. „V mnohých európskych krajinách je značná „priepasť“ medzi tým, čo sa učí v triede, a skutočným svetom, v ktorom žiaci žijú (Hlavná iniciatíva – Nové zručnosti pre nové pracovné miesta, 2010). Časť problému spočíva v tom, že učitelia majú obmedzený prístup k metodickým materiálom, ktoré by im pomohli zdôrazniť to, čo je dôležité. Navyše väčšina kurikúl je zameraných len na úspešné zloženie skúšok, v dôsledku čoho sa učitelia zameriavajú striktne len na to, aby splnili vzdelávacie štandardy a očakávania študentov, učiteľov a rodičov. Vzdelávací systém ich preto nedostatočne pripraví na svet práce.“ (WOW: WORLD OF WORK)

Jako student pedagogické fakulty v Plzni mám možnost v rámci praxí „nahlédnout“, ať ve vizuální nebo verbální podobě, do školních vzdělávacích programů konkrétních škol. Ve většině školských zařízení jsem se bohužel setkal s náměty, které se opakují již několik desítek let a v dnešní době dostatečně nenaplnují kompetence žáků. Mým úkolem (tj. náplň výzkumné části) bylo zhodnotit konkrétní náměty formou výuky na 7. ZŠ v Plzni. Tato evaluace probíhala v duchu týmové kooperace společně s Dr. Krotkým a Mgr. Tošnerovou. Těm vděčím za možnost častých konzultací, velmi dobré komunikace a ochotě při tvorbě jednotlivých hodin. Mezinárodní spolupráce v rámci projektu by měla vyústit obsáhlou publikací, která by sloužila jako metodická příručka, jenž by dle mého názoru ocenil nejen vyučující.

1.2 POUŽITÉ METODY

Vzhledem ke spolupráci s výše uvedeným nakladatelstvím bylo nezbytné opřít výzkumnou část diplomové práce o souvislé působení přímo v „terénu“. Konkrétně se jednalo o 7. základní školu v Plzni – kde byla přidělená část nových námětů aplikována do běžných hodin. Jednalo se o určitý způsob objednávky. Bylo tedy důležité být během praktické části co nejvíce objektivní, zachovat si dostatečnou míru profesionality a případnými poznámkami upozornit autora na vzniklé potíže. Cíle, které by tato práce měla splnit, jsou: ověření nových námětů na vybraném vzorku, analyzování současného stavu výuky technické výchovy v ČR. V praktické části této práce jsem kladl důraz na dodržení zadání autorů, dodržování předepsaných forem výuky, způsoby motivace apod.

1.3 DISKUSE O VÝSLEDČÍCH

První etapa produkce metodických materiálů je dokončena. Poté se prvotní náměty ověřovaly. V České republice náměty evaluoval náš realizační tým ve složení Dr. Krotký, Mgr. Tošnerová, Bc. Vladař, a to na Sedmé základní a mateřské škole v Plzni. Na Slovensku evaluace probíhala na Základní škole s mateřskou školou

v Udiči. Celkově bylo nutno zhodnotit 46 námětů. Každý námět spadá do jedné z těchto kategorií: Dřevo, kovy a plasty, Člověk, technika a elektřina, Člověk a práce, Rodina a domácnost. Náměty byly rozděleny rovnoměrně, tzn. evaluace 23 se evaluovaly v České republice a „dalších“ 23 témat v republice Slovenské. Velká část nových materiálů se hodnotila v plzeňské základní škole a v základní škole v Udiči se evaluovala témata zejména z oblasti Člověk, technika a elektřina a Rodina a domácnost. Celá tato akce byla datována na podzim roku 2016 po dobu 3 měsíců (září-listopad). Výsledky těchto evaluací byly probírány ve městě Stuttgart v polovině prosince 2016 na třetím partnerském setkání. Námětem diskuzí bylo *„Doporučení a návrhy z obou hodnocení, včetně sjednocení terminologie a struktury námětů dohodnuté na třetím setkání, budou zapracovány do druhé finální verze námětů v průběhu první poloviny roku 2017“* (WOW: Aktuality). Další vlna nových námětů bude přeložena do třech jazyků – do německého jazyka, českého jazyka a slovenského jazyka. Finální tisk by měl být hotový nejpozději koncem června tohoto roku. Některé náměty budou obohaceny o videa, které budou přínosné nejen pro žáky, ale i samotné pedagogy základních škol. Metodická příručka bude publikací, která bude čítat minimálně 800 stran, ve formátu A4.

1.4 ZÁVĚR

Hlavním cílem této diplomové práce bylo evaluovat nové náměty technické výchovy s ohledem na mezioborové vztahy, doporučit změny v obsahu podle zkušeností z výuky a zmínit důležité mezníky při procesu evaluace a zmapovat současnou situaci na druhém stupni základních škol. Během studia dané problematiky jsem měl možnost získat velké množství informací, které se mi budou hodit v rámci méj apobace. Díky evaluacím jsem také měl možnost zkusit si roli učitele, což hodnotím velmi kladně pro můj budoucí profesní život. Práce je rozdělena na dvě části – teoretickou, která se zabývá úvodem do problematiky evaluace, nakladatelství RAABE, projektu WOW a částí druhou – praktickou, které se po krátkém úvodu specializuje na hodnocení samotných námětů a poté na následné kroky přetváření projektu WOW do finální podoby. Hodnotili jsme celkem 23 námětů, které jsme v realizačním týmu po nastudování odučili a následně hodnotili do předpřipravených formulářů, evaluačních dotazníků. Kvalita námětů se v praxi ukázala velmi odlišná a náměty by se z tohoto hlediska daly z velké části rozdělit do dvou skupin. Do první skupiny by patřily ty, které byly naprosto skvěle připravené a ve většině případů na nich nebyly shledány žádné nedostatky, popř. se jednalo jen o drobné nuance. Naopak ve skupině druhé, se jednalo o náměty, které nebylo možné po nastudování ve výuce použít. Například chyběly vypracované pracovní listy, úkoly pro žáky apod., ale chyběla i kvalitní teoretická základna po vyučujícího. Všechny náměty byly pro finální verzi autory upraveny dle našich doporučení a výhrad. Psaní této práce bylo velice poučné. Věřím, že práce učitele s vypracovanými metodickými náměty z projektu WOW, které odrážejí obsah učiva vzdělávacího plánu, bude zajímavá a přínosná nejen pro žáky, ale i samotné pedagogy.

References

5. WOW: WORLD OF WORK [online]. 2015 [cit. 2017-02-23]. Dostupné z: <http://www.world-ofwork.eu/sk/o-projekte>
6. WOW: Aktuality [online]. [cit. 2017-04-02]. Dostupné z: Výsledky <http://www.world-ofwork.eu/cs/aktuality>

Contacts

Čeněk Vladař
Západočeská univerzita v Plzni, Fakulta pedagogická
Klatovská tř. 51, 306 19 Plzeň
Tel: +420 377 636 448
E-mail: novak@kmt.zcu.cz